

ПРОЕКТ

“Интегриране на безработни лица в системата на железопътния транспорт чрез придобиване на специфична професионална квалификация”

I. Анализ и описание на специфичния проблем, към решаването на който е насочен проектът

В резултат от високия икономически ръст, разкриването на нови работни места и икономическата миграция през последните години, страната ни е изправена пред сериозен проблем, свързан с недостига на работна сила с подходящо образование, квалификация и умения. Според направените средносрочни прогнози от «Витоша Рисърч» и «Индъстри Уоч», най-търсени през периода 2008 – 2010 г. ще бъдат квалифицираните производствени работници.

Наред с увеличаването на икономическата активност и заетостта значително намалява равнището на безработица в страната. Според данни на НСИ, средно за първите шест месеца на 2007 г., коефициентът на безработица в България е 7.4%, което е с 2 процентни пункта по-малко в сравнение със същия период на 2006 г.

През последните години се наблюдава устойчива тенденция на намаляване и при регистрираната безработица. Броят на регистрираните безработни намалява с 18% спрямо същия период на 2006 г. и заема стойности в размер на 299 245 души.

Независимо от положителните тенденции на пазара на труда, около 1/5 от всички безработни са младежи до 29 г. Най – голям е делът на безработните без специалност и професия. Към първи януари 2008 г. те наброяват 174 972 или 64% от всички безработни.

Предлагането на труд, придружено с повишаване пригодността и адаптивността на работната сила, са ключови за ограничаване на недостига на работна сила от една страна и за намаляването на безработицата, от друга страна. Интегрираните насоки за растеж и заетост на Европейския съюз, насърчаващи лицата да предлагат труда си, да остават по-дълго на пазара на труда, както и достъпът до възможности за обучение са сред приоритетните дейности. Специално внимание трябва да се обръща на рисковите групи на пазара на труда – младежи, възрастни, лица с увреждания, ниско образовани и неграмотни, лица без квалификация, неактивни и обезкуражени. Реформирането и точното насочване на активната политика на пазара на труда, както и подобряването на ефективността и ефикасността на мерките и програмите ще способстват за повишаване икономическата активност и равнището на заетост.

Проектът дава възможност за включване на безработни лица в обучение за придобиване на професионална квалификация по специфични за железопътния транспорт професии, което увеличава шансовете им за професионална реализация и трудова заетост.

II. Обект и обхват на проекта

Проектът включва трудоспособни безработни лица със средно образование, регистрирани в дирекциите “Бюро по труда”, като с приоритет са безработни младежи на възраст до 29 години.

Обща численост: 60 души

Въз основа на анализ на потребностите от квалифицирана работна сила, дейностите от проекта ще се реализират на територията на гр. София, Пловдив и Горна Оряховица, в съответствие с организационната структура на „БДЖ” ЕАД.

III. Цели на проекта

Основната цел на проекта е повишаване на пригодността за заетост и конкурентоспособността на безработни лица посредством професионално обучение и осигуряване на заетост в областта на транспорта.

Специфични цели:

- повишаване на професионалната квалификация на целевата група в области специфични за железопътния транспорт;
- осигуряване на постоянна и/или временна заетост на обучените лица в системата на железопътния транспорт;
- осигуряване на квалифициран персонал за нуждите на “БДЖ” ЕАД с правоспособност;
- създаване на заетост в районите на изпълнение на проекта – София, Пловдив, Горна Оряховица;
- мотивиране на целевата група за активно поведение на трудовия пазар и повишаване на качеството на работната сила, съгласно изискванията на работодателя;
- създаване на предпоставки за осигуряване на трайна заетост в системата на “БДЖ” ЕАД, след придобиване на професионална квалификация и формиране на трудови умения и опит от лицата, включени в проекта;
- социална сигурност в краткосрочен план (социално и здравно осигуряване) на включените в проекта лица и в по-дългосрочен план (пенсионно осигуряване);

Съответствие на проекта с приоритетите на националната политика за заетост и обучение, Насоките по заетостта на ЕС и Европейската стратегия за заетост:

- осигуряване на необходимата квалифицирана работна сила за удовлетворяване на търсенето на труд от работодателя;
- активиране на безработните от неравнопоставените групи за обучение и заетост и повишаване на тяхната пригодност за заетост;
- повишаване гъвкавостта и сигурността на зетите чрез адаптиране на договорните отношения и организацията на труда към новите особености на икономиката за по-висока конкурентоспособност и нуждите на отделната личност за съчетаване на професионалния и семейния живот;
- включване на пазара на труда на безработни лица без квалификация след придобиване на професионална квалификация.

IV. Основни дейности по проекта

Дейност 1 - Провеждане на информационна кампания.

Дейност 2 - Подбор на участниците и изготвяне на конкретен график на дейностите.

Дейност 3 - Организация и провеждане на обучение за придобиване на професионална квалификация по част от професията и провеждане на обучение за придобиване на професионална квалификация по част от професията „Техник по железопътна техника”, код 522070 с правоспособност „Помощник локомотивен машинист” и професия „Организатор по експлоатация в ж.п. инфраструктура”, код 840030 с правоспособност “Стрелочник-прелезопазач” от ЦПО „БДЖ

- Обучение за придобиване на професионална квалификация по част от професията „Организатор по експлоатация в ж.п. инфраструктура” с правоспособност “Стрелочник-прелезопазач”.

Предвидено е обучение на 45 души (3 групи x 15 курсисти/група) с обща продължителност на всеки отделен курс - 326 учебни часа

- Обучение за придобиване на професионална квалификация по част от професията „Техник по железопътна техника” с правоспособност „Помощник локомотивен машинист”

Предвидено е обучение на 15 души (1 група x 15 човека) с обща продължителност на курса - 604 учебни часа.

Дейност 4 - Осигуряване на работа в системата на “БДЖ” ЕАД на 100 % от успешно завършилите курсовете чрез назначаване на:

- Трудов договор за неопределено време със срок за изпитване съгласно разпоредбите на Кодекса на труда на 40 души (67% от успешно завършилите курсовете);
- Срочен трудов договор за дванадесет месеца със срок за изпитване, съгласно разпоредбите на Кодекса на труда на 20 души (33% от успешно завършилите курсовете).

Дейност 5 - Отчитане на изпълнението на проекта по отношение на изразходването на средствата и обобщаване резултатите от реализацията.

Обучението за нуждите на “БДЖ” ЕАД се извършва от Център за професионално обучение “БДЖ” (ЦПО “БДЖ”). Дейността на ЦПО “БДЖ” се осъществява в съответствие с разпоредбите на Закона за професионалното образование и обучение и издадена Лицензия от НАПОО за извършване и удостоверяване на професионалното обучение с придобиване на степен на професионална квалификация за 14 професии и специалности. Продължителността и формата на всяко конкретно обучение се определят в зависимост от целите и задачите, които са поставени пред професионалното обучение и се отразяват в учебните планове и програми, изцяло съобразени с разпоредбите на чл.28, ал.3 от Закона за професионалното образование и обучение. Учебните планове и програми се разработват от специалисти на Дружеството, под методическото ръководство на ЦПО “БДЖ” и се утвърждават от Изпълнителния директор на “БДЖ” ЕАД.

Съдържанието на учебния материал се структурира по методически единици, модули, които имат логическа връзка помежду си и са насочени към основната цел – придобиване на нови или усъвършенстване на определени знания и умения.

Обучението се осъществява в седалището на ЦПО “БДЖ” в гр.София и в учебните му звена на територията на градовете София, Пловдив, Горна Оряховица. ЦПО “БДЖ” осигурява високо качество на професионалното обучение чрез:

- Разработване и поддържане на актуални учебни планове и програми за обучение по съответната професия в съответствие с изискванията на Закона за професионалното образование и обучение и държавните образователни изисквания;
- Съответствие на учебното съдържание с изискванията на работодателя;
- Подбор на правоспособни и висококвалифицирани преподаватели;
- Проверка на знанията и уменията на обучаваните.

Изборът на обучаващи се извършва от ЦПО “БДЖ” в зависимост от притежаваното образование, придобита специалност, придобита професионална квалификация и правоспособност, задълбочено владение на съдържанието на учебния материал, умения да осигуряват трайно усвояване на предвидения с учебните планове и програми материал.

Знанията и уменията на курсистите се оценяват чрез текущи изпитвания и чрез изпити, съгласно учебните планове и програми. Текущите изпитвания се осъществяват от обучаващите по отделни теми, чрез избрани от тях форми за проверка и оценка (устни, тестови и други писмени и практически форми).

Оценката на ефективността на обучението в ЦПО “БДЖ” се извършва чрез система за вътрешно наблюдение и контрол на качеството за преподаване, която включва: входящи и изходящи тестове за настъпилите промени в знанията; оценка на специалисти, наблюдаващи обучението; пълноценно използване на учебния час; непрекъснато усъвършенстване квалификацията на обучаващите.

За оценка на ефективността на обучението се използват различни инструменти като: стандартизирани въпросници, анкети, въпросници за реакциите на участниците в програмите, формуляри за проучване мнението на преките ръководители, самооценка и др.

Успешно завършилите обучението придобиват професионална квалификация и правоспособност и получават:

- Удостоверение за професионално обучение – издадено от ЦПО “БДЖ”;
- Свидетелство за правоспособност – издадено от Министерство на транспорта.

Лицата, придобили професионална квалификация и правоспособност “Стрелочник-прелезопазач” или “Помощник локомотивен машинист” могат да намерят трудова реализация в “БДЖ” ЕАД.

V. Отговорни институции за изпълнение на проекта

Министерство на труда и социалната политика

- Министърът на труда и социалната политика утвърждава проекта на основание чл. 31, ал. 4 от Закона за насърчаване на заетостта, а при необходимост и след съгласуване с Националния съвет за насърчаване на заетостта издава заповед за промени в проекта.
- Осъществява общата координация и контрол по изпълнението на проекта;
- Осигурява необходимите средства от бюджета на МТСП за активна политика за реализация на проекта.

Агенция по заетостта

- Оказва методическо ръководство и координира дейността на териториалните подразделения, ангажирани с изпълнение на дейностите по проекта.
- Разпределя средствата, необходими за реализацията на проекта.
- Осигурява информация за реализация на проекта.
- Осъществява непрекъснат контрол по изпълнение на проекта.

Дирекции „Регионална служба по заетостта”

- Методически подпомагат и оказват непосредствена помощ на Дирекции „Бюро по труда” при реализация на проекта.
- Предоставят информация в Агенцията по заетостта във връзка с реализацията на проекта.
- Координират връзките между институциите на регионално ниво.
- Превеждат необходимите средства по сключените от Дирекции “Бюро по труда” договори с обучаващата институция.
- Осъществяват непрекъснат контрол по изпълнение на проекта.

Дирекции “Бюро по труда”

- Информират и консултират безработните лица, с цел включването им в проекта;
- Извършват съвместно с представителя на “БДЖ” ЕАД първоначалния подбор
- Сключват договори с обучаващата институция и с “БДЖ” ЕАД като отговорна институция за осигуряване на заетост по проекта;
- Превеждат ежемесечно средствата за стипендии на включените в обучение лица;
- Контролират целесъобразното изразходване на средствата по проекта и спазването на условията по сключените договори;
- Предоставят информация на заинтересованите институции във връзка с реализацията му;
- Популяризират проекта на местно ниво;
- Осъществяват непрекъснат контрол по изпълнение на проекта.

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда”

- Осъществява специализиран контрол във връзка с реализацията на Програмата и информира прилагащите институции за резултатите от контролната дейност

Работодател - „БДЖ” ЕАД

- Определя конкретните потребности от работна сила;
- Извършва съвместно с представители на Дирекция „Бюро по труда” първоначалния подбор на лицата за включване в обучение;
- Сключва индивидуални трудови договори в съответствие с разпоредбите на Кодекса на труда с всички успешно завършили обучение лица и ги назначава на длъжности в съответствие с тяхната правоспособност;

Обучаваща институция - ЦПО „БДЖ” ЕАД

- Материално и организационно осигуряване на учебния процес;
- Изготвя и води текуща и отчетна документация съгласно изискванията на програмата;
- Изготвя необходимата информация, свързана с реализацията на проекта.

Лицата, които пряко ще вземат участие в реализиране на проекта, имат голям професионален опит в сферата на професионалното обучение и железопътния транспорт като цяло.

Ръководител на екипа от страна на обучаващата институция е инж. Марийка Маринова – Директор ЦПО “БДЖ”.

Контрол по изпълнението на дейностите от страна на “БДЖ” ЕАД ще осъществява г-н Иван Вълчев- Директор “Обща администрация”.

Контрол по изпълнението на финансовата част на проекта ще осъществява г-жа Роза Иванова- Главен счетоводител на ЦПО “БДЖ”

VI. Финансиране

Общо планирани разходи:

Проектът се финансира със средства от държавния бюджет, предназначени за конкретното обучение на безработните лица и за стипендии на същите за периода на обучение. „БДЖ” ЕАД осигурява средства, необходими за транспорт (железопътен транспорт) или за общежитие на включените в обучението лица и участва с нефинансов принос (материална база, учебни материали и помагала)

(Приложение № 1).

А. От държавния бюджет се осигуряват средства, както следва:

1. За обучение за придобиване на професионална квалификация на безработни лица до размера, определен в НПДЗ-2008 на 60 лица от целевите групи- размер за обучение на едно лице - 500лв.

2. За стипендии за лицата, включени в курсове за придобиване на професионална квалификация за срока на обучение, в размер от 3 лв/лице, определен в НПДЗ-2008.

Б. „БДЖ” ЕАД съфинансира проекта с:

1. Ежедневни транспортни разходи по тарифата на железопътния транспорт от населеното място, в което живее лицето, до населеното място, в което се провежда обучението и обратно, съобразно с графика на обучението, когато транспортните разходи са по-ниски от ежедневните разходи за общежитие.

2. Осигуряване на безплатно общежитие на лицата, съобразно с графика на обучението.

3. Осигуряване на материална база и оборудване за провеждането на теоретично и практическо обучение, помагала и др.

VII. Проектът е със срок на действие до края на 2008г.

VIII. Резултати, мониторинг и популяризиране на проекта и устойчивост на очакваните резултати

Очаквани резултати от проекта:

- Осигуряване на социална интеграция и възможности за повишаване на пригодността за заетост чрез обучение за придобиване на професионална квалификация на 60 безработни лица, обект на проекта;
- Осигуряване на заетост на 100 % от успешно завършилите обучението лица по трудово правоотношение в системата на „БДЖ” ЕАД;
- Удовлетворяване на потребностите на работодателя от квалифицирана работна сила в определени райони на страната;
- Формиране на устойчиви трудови навици, мотивация за труд и професионални умения на лицата, обект на проекта;
- Осигуряване на възможност за последваща заетост на лицата, след приключване на участието им в програмата;
- Повишаване качеството на живот на целевите групи, чрез осигуряването на трудова заетост и постоянни доходи.

В хода на реализация на проекта ще се прилага комплекс от мерки за наблюдение и контрол на цялостното изпълнение на дейностите, съгласно описаните функции на участниците, като се извършва:

- Системна отчетност на изпълнението на проекта по отношение на разходването на средства и на резултатите от реализацията;
- Непрекъснат контрол върху учебния процес, разпределението и разходването на средствата;
- Текущо проследяване на определени основни индикатори за ефективността на проекта.
- Обратна връзка – информацията от отчетите се използва от участващите институции в проекта за корекции в механизма и обхвата с цел постигане на максимална ефективност.

Информационна кампания за популяризиране на проекта, разпространение на информацията за стартирането на проекта чрез публикации в пресата и отразяване в Интернет, разпространение на листовки и брошури при финализиране на проекта.

Приложение № 1

<u>Източник на финансови средства</u>	<u>Обучение</u>	<u>Стипендия</u>	<u>Общо средства</u>
<u>Държавен бюджет</u>	60 души x 500 лв. = 30 000 лв.	60 души x 3 лв. на ден за дните на обучение 11 400 лв.	<u>41 400лв.</u>
<u>ОБЩО:</u>	30 000 лв.	11 400 лв.	<u>41 400 лв.</u>